

BESLUT
2014-08-25

Dnr: 2014-02195
2014-02219

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 19 maj 2014

Saken

Återkrav av studiehjälp och
lärlingsersättning på grund av ändrad
studieomfattning

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

CSN beslutade den 19 maj 2014 att återkräva 2 050 kronor som betalats ut som studiebidrag och lärlingsersättning för NN. Beslutet grundades på att skolan hade rapporterat att NN inte studerade på heltid från och med den 12 mars 2014.

NN överklagade beslutet den 4 juni 2014 och anförde bl.a. följande. Det har varit många lärarbyten under det senaste året och därför har det varit oklart till vem sjukanmälan ska göras. Dessutom har han missat en arbetsplatsförlagd utbildning på onsdagar då han valt att göra en del av utbildningen på en annan restaurang.

CSN överlämnade ärendet utan yttrande den 10 juni 2014.

Enligt skolans rapportering var den ogiltiga frånvaron 40 timmar under perioden den 12 mars – den 11 april 2014, varav 36 timmar avser anmäld frånvaro som skolan inte godkänt.

Författningsbestämmelser

Av 2 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiehjälp bara får lämnas för heltidsstudier, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver något annat.

Av 5 kap. 1 § studiestödslagen framgår att studiehjälp ska krävas tillbaka, om någon fått studiehjälp felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl får ett krav på återbetalning, enligt samma bestämmelse, helt eller delvis efterges.

Av 2 kap. 2 § CSNFS 2001:6 framgår att med heltidsstudier menas att den studerande

1. studerar på heltid enligt författning eller motsvarande kursplan eller motsvarande som gäller för utbildningen, och
2. deltar i den verksamhet som ingår i utbildningen, om han eller hon inte har giltigt skäl att utebli.

Undantagen från kravet på heltidsstudier finns uppräknade i 2 kap. 3 § CSNFS 2001:6 och gäller endast om den studerande deltar i undervisningen i enlighet med hans eller hennes individuella studieplan.

Av 3 § förordningen (2013:1121) om kostnadsersättning till elever i gymnasial lärlingsutbildning framgår att lärlingsersättning får lämnas till elever som

1. deltar i gymnasial lärlingsutbildning i gymnasieskolan,
2. har ett utbildningskontrakt enligt 16 kap. 11 a § skollagen (2010:800), och
3. har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395).

Av 16 § samma förordning framgår att mottagaren av lärlingsersättning är återbetalningsskyldig om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att inte fullgöra sin uppgifts- och anmälningsskyldighet eller på något annat sätt orsakat att lärlingsersättning lämnats felaktigt eller med för högt belopp, eller
2. ersättningen av något annat skäl har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren insett eller borde ha insett detta.

Nämndens bedömning

När en studerande är ogiltigt frånvarande från undervisningen kan den studerande inte anses vara heltidsstuderande. Några enstaka timmar av ogiltig frånvaro under en månad kan dock inte anses tillräckligt för att konstatera att den studerande inte längre bedriver heltidsstudier, såvida det är fråga om kort sammanhängande frånvaro. Det är skolan som avgör om frånvaro är giltig eller ogiltig.

Med hänsyn till den ogiltiga frånvaron borde NN ha insett att studiehjälp och lärlingsersättning betalades ut felaktigt. Grund för återkrav finns därför. För att återkrav ska kunna efterges fordras att det finns synnerliga skäl, det vill säga att det föreligger ytterst speciella omständigheter. De omständigheter som NN anfört är inte sådana att det kan finnas synnerliga skäl för eftergift. Överklagandet ska därför avslås.

Hans Göran Åhgren

Helena Engelholm

Beslut har fattats av Charlotte Waas, ordförande i nämnden, Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Johan Borre, Mikael Herjevik och Kristina Salenstedt Linder

Föredragande: Helena Engelholm

Kopia till CSN